

ВЕЛИКИЙ ПРАКТИКУМ З ІМУНОЛОГІЇ

Викладач: кандидат біологічних наук *Литвиненко Раїса Олександрівна*

Кафедра: кафедра фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини (III корпус, ауд. 111, 109 б)

E-mail: r_litvinenko@ukr.net

Телефон: роб. (061) 228-75-89 (ауд. 109 б), (061) 228-75-99 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Viber +380984128270, форум курсу, особисті повідомлення в системі Moodle

Освітня програма, рівень вищої освіти		Біологія; Бакалавр					
Статус дисципліни		Вибіркова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2021-2022 1 семестр	Рік навчання -	4	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4		Лекційні заняття – 0		Лабораторні заняття – 40
						Самостійна робота – 50	
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9200				
Консультації:			Поточні консультації проводяться очно щосереди з 14-30 до 16-00 в аудиторії 109 або за домовленістю. Крім того, можливе проведення дистанційних консультацій з використання платформ: ukr.net, ZOOM, Moodle та Viber (у робочий час).				

ОПИС КУРСУ

Імунологія є однією з наук, яка інтенсивно розвивається. Крім фундаментальних досягнень імунологія характеризується високою ефективністю практичного використання її наукових досягнень у вакцинації, гемотрансфузії, трансплантації, у онкогенезі, соматичній патології тощо. Успіхи будь-якої науки, у тому числі й імунології, тісним чином пов'язані з розвитком та засвоєнням методів її аналізу. Тому проходження великого практикуму з імунології є обов'язковим навчальним курсом при підготовці фахівців на біологічному факультеті.

Курс «*Великий практикум з імунології*» допоможе закріпити теоретичні знання з фундаментальної дисципліни «Імунологія» та відповідних спецкурсів з імунології шляхом засвоєння основних методологічних напрямків аналізу стану імунної системи ссавців та оволодіння найбільш значимими з них. Значна увага при вивченні дисципліни впродовж року відводиться методам загального аналізу лейкоцитів, отриманню лейко- та лімфоцитів для подальшого аналізу клітинного імунітету (I семестр), методам отримання і зберігання плазми та сироватки крові до серологічних досліджень (II семестр), методам вивчення вродженого (активність фагоцитозу, комплементу, концентрації С-реактивного білка) та адаптивного імунітету – його гуморальної та клітинної ланок (I, II семестр). Серед новітніх методів представлені методи фенотипування лімфоцитів із застосуванням моноклональних антитіл (I семестр), методи визначення цитокінів, антигенів і антитіл за допомогою імуноферментних, імунолюмінесцентних методів та методом полімеразної ланцюгової реакції (II семестр). При вивченні курсу приводяться приклади клінічних та експериментальних даних для наближення лабораторних занять до виробничих потреб.

Мета курсу «*Великий практикум з імунології*» вивчити основні напрямки методичних підходів до аналізу стану імунної системи ссавців та оволодіти найбільш значимими з них.

Основні завдання вивчення дисципліни (I семестр):

- ознайомитись з емпіричним та патогенетичним підходами дослідження імунного статусу;
- освоїти лабораторні регламенти основних методів дослідження клітинного імунітету, які застосовуються у клінічній та експериментальній лабораторній імунології;
- навчитися давати біологічну та клінічну оцінку отриманих результатів досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**:

- основні напрямки методичних підходів аналізу стану імунної системи ссавців;
- принцип методу, етапи постановки, дозволяючи здатність та клінічну значимість основних методів дослідження клітинного імунітету.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу (I семестр) студент **зможє**:

- користуватися аналітично-нормативною документацією;
- провести постановку основних методів дослідження клітинного імунітету;
- надати біологічну оцінку отриманих результатів аналізу стану імунітету;
- надати клінічну оцінку отриманих результатів аналізу стану імунітету;
- застосовувати прийоми аналітичної та графічної обробки результатів експериментальних вимірювань.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник чи підручник, матеріали на платформі Moodle:

Фролов О.К., Копійка В.В., Федотов Є.Р. Практикум з імунології «Методологія імунної системи ссавців»: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів (Гриф МОНмолодьспорту України, лист №1/11-15015 від 26.09.2012 р.). Запоріжжя: Сору Art, 2012. 152 с.

Рекомендована література, плани лабораторних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних практичних завдань розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9200>.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Усне опитування або тестування до лабораторного заняття – оцінюється в **1 бал** (всього 10 лабораторних робіт за 4 змістові модулі, тобто 10 балів).

Виконання, оформлення та захист протоколів лабораторних робіт – **2 бали** за кожну лабораторну роботу (всього 10 лабораторних робіт за 4 змістові модулі, тобто 20 балів). При оцінюванні враховується: виконання навчальних завдань, відповіді на поставлені теоретичні питання або тестування, захист протоколу, активність при виконанні експериментальних досліджень тощо). За виконану **лабораторну роботу** студент може отримати:

2 бали – завдання лабораторної роботи виконане правильно і повністю з опорою на теоретичні знання; під час проведення лабораторного заняття студент активно і правильно виконує навчальні завдання; у зазначений термін лабораторна робота здана викладачеві;

1,5 балів – навчальні завдання виконано повністю з використанням теоретичних знань, але допущені неточності, окремі помилки; під час проведення лабораторного заняття студент із незначними помилками виконує навчальні завдання; у зазначений термін лабораторна робота здана викладачеві;

1 бал – лабораторна робота виконана частково, з помилками; навчальні завдання студент не виконав, лабораторну роботу здав не вчасно;

0,5 балів – лабораторна робота виконана частково, зі значними методичними помилками; навчальні завдання студент не виконав, лабораторну роботу здав не вчасно; **0 балів** – лабораторна робота не виконана.

Поточні контрольні роботи до змістового модулю 1,2 та 3,4 (**контрольна робота 1 та 2 відповідно**) – оцінюються по **8 балів** кожна, містять по 2 теоретичні питання (оцінюються по **4 бали**). *Письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.* Теоретичне питання оцінюється:

4 бали – відповідь бездоганна за змістом, формою та обсягом; студент вільно володіє матеріалом: при відповіді показує досконале знання навчальної літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, доцільно використовує матеріал при наведенні прикладів;

3 бали передбачають досить високий рівень знань і навичок; при цьому відповідь логічна, містить деякі неточності при наведенні прикладів, можливі труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків;

2 бали студент відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі у наведенні прикладів;

1 бал – студент лише в загальній формі розбирається у матеріалі, відповідь неповна і неглибока, лише частково розкриває зміст питання; студент дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладення матеріалу, відчуває труднощі при наведенні прикладів;

0 балів ставиться, коли відповідь відсутня.

Поточне контрольне тестування наприкінці вивчення змістових модулів 1,2 та 3,4, оцінюються по **7 балів** (всього 14 балів за результатами вивчення всіх змістових модулів). *Тести виконуються он-лайн на платформі в Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9200>).*

Максимальна кількість балів, які може набрати студент за виконання завдань *Змістового модулю 1, 2* складає **30 балів**, до *Змістового модулю 3, 4* – **30 балів**, тобто всього **60 балів**.

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

На заліковому занятті студенти виконують підсумкову контрольну роботу. Крім того студенти усно захищають виконане вдома індивідуальне дослідницьке (практичне) завдання.

Індивідуальне дослідницьке (практичне) завдання (ІДЗ) до заліку оцінюється максимум у **20 балів**, є обов'язковою складовою підсумкового контролю. Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9200>.

Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle. Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. ІДЗ оформлюється на стандартних аркушах паперу формату А4, шрифт Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал, поля стандартні. Обсяг основної частини не менше 10-12 сторінок.

Підсумкова контрольна робота/заліковий тест (max 20 балів) містить 20 тестових питань, які оцінюються по 1 балу. Тести виконуються он-лайн на платформі в Moodle (<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9200>) або письмово за заліковими білетами в день заліку.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №1,2,3	Тиждень 1-3	1×3=3
	Оформлення протоколу лабораторного заняття №1,2,3	Тиждень 1-3	2×3=6
Змістовий модуль 2	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №4,5	Тиждень 4-5	1×2=2
	Оформлення протоколу лабораторного заняття №4,5	Тиждень 4-5	2×2=4
	Контрольна робота №1 (матеріал 1-2 змістового модулю)		8
	Контрольне тестування №1 (матеріал 1-2 змістового модулю)		7
Змістовий модуль 3	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №6,7,8	Тиждень 6-8	1×3=3
	Оформлення протоколу лабораторного заняття №6,7,8	Тиждень 6-8	2×3=6
Змістовий модуль 4	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №9,10	Тиждень 9-10	1×2=2
	Оформлення протоколу лабораторного заняття №9,10	Тиждень 9-10	2×2=4
	Контрольна робота №2 (матеріал 3-4 змістового модулю)		8
	Контрольне тестування №2 (матеріал 3-4 змістового модулю)		7
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкова контрольна робота (Заліковий тест)		В день заліку	20
Індивідуальне практичне завдання до заліку		Тижні 1-10	20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лабораторне заняття 1	Вступне заняття. Методологічні аспекти імунної системи ссавців. Організація дослідження клітин та молекул імунної системи. Біологічний матеріал для імунологічних досліджень.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №1 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №1	1 2
Тиждень 2 Лабораторне заняття 2	Вивчення структури основних органів імунної системи. Тимус, кістковий мозок, селезінка, лімфатичні вузли, кров.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №2 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №2	1 2
Тиждень 3 Лабораторне заняття 3	Загальний клінічний аналіз білої крові. Лейкоцитарні індекси.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №3 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №3	1 2
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лабораторне заняття 4	Методи сепарації клітин для імунологічних досліджень. Отримання лейко- та лімфоконцентрату для вивчення імунокомпетентних клітин.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №4 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №4	1 2
Тиждень 5 Лабораторне заняття 5	Визначення кількості і функціональної активності основних популяцій та субпопуляцій лімфоцитів методом спонтанного та моноклонал-антитіло-до-CD-залежного розеткоутворення з еритроцитами барана.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №5 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №5 <i>Контрольна робота №1</i> (матеріал 1-2 змістового модулю) <i>Контрольне тестування №1</i> (матеріал 1-2 змістового	1 2 8 7

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

		модулю)	
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лабораторне заняття 6	Цитоморфометричний метод оцінки стадій онтогенезу лімфоцитів.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №6 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №6	1 2
Тиждень 7 Лабораторне заняття 7	Реакція бластної трансформації лімфоцитів на мітогени та антигени (РБТЛ). Постановка культури лімфоцитів. Метод змішаної культури лімфоцитів (ЗКЛ).	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №7 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №7	1 2
Тиждень 8 Лабораторне заняття 8	Люмінесцентний метод аналізу функціональної активності лімфоцитів із застосуванням двохвильового люмінофору акридинового оранжевого.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №8 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №8	1 2
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лабораторне заняття 9	Фагоцитарна активність нейтрофілів: фагоцитарний показник, фагоцитарне число.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №9 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №9	1 2
Тиждень 10 Лабораторне заняття 10	НСТ-тест (нітросиній тетразолій): спонтанний і стимульований.	Усне опитування або тестування до лабораторного заняття №10 Оформлення та захист протоколу до лабораторного заняття №10 <i>Контрольна робота №2</i> (матеріал 3-4 змістового модулю) <i>Контрольне тестування №2</i> (матеріал 3-4 змістового модулю)	1 2 8 7

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Фролов О.К., Копійка В.В., Федотов Є.Р. Практикум з імунології «Методологія імунної системи ссавців»: навчально-методичний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Запоріжжя: Сору Art, 2012. 152 с.
2. Основи імунології: функції та розлади імунної системи : посібник : пер. 6-го англ. вид. / Абул К. Аббас, Ендрю Г. Ліхтман, Шив Піллай ; наук. ред. пер. Валентина Чоп'як. Київ : ВСВ «Медицина», 2020. viii, 328 с.
3. Іонов І.А., Комісова Т.Є., Сукач О.М., Катеринич О.О. Сучасна імунологія. Харків: ЧП Петров В.В., 2017. 107 с.
4. Біловол О.М., Кравчун П.Г., Бабаджан В.Д. Клінічна імунологія та алергологія: навчальний посібник. Харків: «Гриф», 2011. 550 с.
5. Медична мікробіологія, вірусологія, імунологія. Вінниця: Нова книга, 2011. 415 с.
6. Гаркава К.Г., Дrajнікова А.В. Основи імунології: Лабораторний практикум. Київ: НАУ, 2015. 60 с.
7. Кузнецова Л.В., Фролов В.М., Бабаджана В.Д. Клінічна та лабораторна імунологія. Національний підручник. Київ: ООО «Полиграф плюс», 2012. 922 с.
8. Мазуркевич А.Й. Ветеринарна імунологія. Практикум: навчальний посібник. Київ: Агроосвіта, 2014. 168 с.
9. Скок М.В. Основи імунології: курс лекцій. Київ: Фітосоціоцентр, 2002. 152 с. Ройт А., Бростофф Дж., Мейл Д. Иммунология. Москва: Мир, 2000. 592 с.
10. Якобисяк М. Імунологія. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 672 с.
11. Лабораторные методы исследования в клинике: справочник / В.В. Меньшиков, Л.Н. Делекторская, Р.П. Золотницкая и др. Москва : Медицина, 1987. 368 с.
12. Хаитов Р.М. Иммунология. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2011. 528 с.
13. Дранник Г.Н. Клиническая иммунология и аллергология: пособие для студентов, врачей-интернов, иммунологов, аллергологов, врачей лечебного профиля всех специальностей. Київ: ООО «Полиграф плюс», 2010. 552 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека Казахстану. URL: www.nauka.kz/biol_med/razd4/.
2. База знань по біології людини (розділ «Імунологія»). URL: <http://humbio.ru/humbio/immunology/imm-gal/000008da.htm>.
3. Иммунология. Информационный портал по клинической иммунологии. URL: <http://tripafrica.net/clinic/immun10.htm>.
4. Климов В. В. Основы общей иммунологии. URL: http://www.immunology.klimov.tom.ru/Demo_ru/1-1.php.
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua.
6. Портал медичинської літератури. URL: <http://medulka.ru/himiya-biohimiya/books-page>.
7. National Cancer Institute (USA) Web site. URL: <http://nci.nih.gov/cancertopics/understandingcancer/immunesystem>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим для оволодіння необхідними компетентностями, передбаченими програмою дисципліни. Успішне вивчення курсу «*Великий практикум з імунології*» можливе лише за умови, належного рівня теоретичної підготовки студента та сумлінної його роботи при опануванні практичними навичками під час проведення лабораторних занять.

До лабораторних занять допускаються студенти, які пройшли інструктаж з техніки безпеки, попередньо опрацювали питання для обговорення, ознайомилися зі змістом методичних вказівок до лабораторного заняття за темою згідно з графіком, при наявності білого халату, гумових рукавичок (при роботі з потенційно небезпечним біологічним матеріалом тощо).

Відпрацювання пропущених занять, зі збереженням можливості набору максимальної кількості балів за певний вид роботи, можливе лише за умови *поважної причини* відсутності студента на заняттях. Відпрацювання пропущених занять, має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають можливість відвідувати лабораторні заняття з іншими підгрупами, а свій рівень опанування лекційним матеріалом, демонструвати під час проведення поточних консультацій.

До заліку допускаються студенти які набрали не менш ніж **35 балів** за результатами проведення поточного контролю. У випадку, якщо студент отримав незадовільну оцінку за результатами вивчення дисципліни і не ліквідував заборгованість до початку наступного семестру, до нього може бути застосована процедура **повторного вивчення дисципліни**.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності згідно з Кодексом академічної доброчесності ЗНУ.

Програма вивчення навчальної дисципліни передбачає виконання студентом індивідуального практичного завдання, що вимагає опрацювання монографій, підручників, періодичних видань, Internet ресурсів тощо. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо Ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем.

До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять усі учасники навчального процесу вимикають або переводять мобільні пристрої у режим «без звуку». Мобільні телефони відволікають викладача та Ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. За умови проведення заняття в онлайн режимі у студентів мікрофони мають бути відключені, а персоналізація учасників конференцій має бути коректною. Включення мікрофону студентом відбувається лише за умови дозволу зробити це від викладача. За порушення правил поведінки на занятті студент може бути видаленим із заняття.

Використання гаджетів дозволяється під час проведення лабораторних занять, якщо цього вимагає навчальний процес (використання навчальної літератури, калькуляторів, довідників у

електронному вигляді тощо). У випадку **несанкціонованого використання** будь-яких гаджетів студент може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права отримати максимальну кількість балів при відпрацюванні. Використання гаджетів **на контрольних заходах** без дозволу викладача заборонено!

Комунікація

Важливим елементом освітнього процесу є робота студента та викладача на базі платформи *Moodle*. Велике прохання до усіх учасників перевірити актуальність власної електронної пошти на своїй персональній сторінці. Це дозволить отримувати оперативну інформацію через опція «Форум новин». Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення розміщуватимуться в Moodle та можуть надсилатися додатково через старосту та на електронну пошту. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

Поточні консультації Литвиненко Р.О. проводить в аудиторії 109 згідно графіка, затвердженого на кафедрі фізіології, імунології і біохімії з курсом цивільного захисту та медицини. Спілкування з використанням мобільних каналів зв'язку відбувається тільки в робочий час за умови можливості викладача відповісти на дзвінок або СМС. На електронні листи та звернення відповідь надається викладачем впродовж 3 днів. У темі листа варто вказати: ПІБ студента, форму навчання, курс, шифр академічної групи тощо.

У випадку проведення онлайн заходів на платформі ZOOM (лекції, консультації) викладач через опцію «Форум новин» платформи *Moodle* запрошує студентів прийняти в ньому участь.

Після складання курсу студентам рекомендується залишити свій відгук в системі *Moodle* в розділі «**Оцінка якості курсу**».

Будь-які **конфліктні ситуації**, що виникають під час навчального процесу мають бути урегульовані згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедрою, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р.

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html;

<https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/biology/study>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека*: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>